

Miljøgodkendelse
af kvægbruget
Knøsvej 9
9300 Sæby

§ 11

*Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyr-
brug*

*Dato for gyldighed
29. maj 2017*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	1
1 Resumé og samlet vurdering	2
1.1 Ikke teknisk resumé	2
1.2 Offentlighed	3
2 Generelle forhold	4
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen	4
2.2 Tidligere afgørelser efter husdyrloven	4
2.3 Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	4
2.4 Gyldighed, kontinuitet og ophør	4
2.5 Retsbeskyttelse og revurdering	4
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	5
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv	5
3.2 Placering i landskabet	5
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	7
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	7
4.2 Energi- og vandforbrug	9
4.3 Spildevand, affald og døde dyr	9
4.4 Driftsforstyrrelser eller uheld	10
4.5 Produktion og opbevaring af husdyrgødning	11
5 Forurening og gener fra husdyrbruget	12
5.1 Ammoniak og natur nær anlægget	12
5.2 Lugt	15
5.3 Fluer og skadedyr	16
5.4 Transport	16
5.5 Støj, støv og lys	17
6 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	18
7 Bilag - situationsplan	19

DATABLAD

Titel:	§ 11 Miljøgodkendelse
Dato for godkendelse:	29. maj 2017
Lovgrundlag	§ 11 i lovebekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
J.nr.	GEO-2017-00573
Skema ID	Skema ID 95739
CVR-nr:	34514712
CHR-nr:	81135
Ejendomsnummer:	813-184984
Matr. nr:	94a, Lyngsø By, Albæk
Adresse:	Knøsvej 9, 9300 Sæby
Ansøger:	Hanne og Jens Erik Madsen, Knøsvej 9, 9300 Sæby Tlf. 4045 9021. Mail: hausig@mail.tele.dk
Konsulent:	Carsten Aarup, AgriNord Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV Tlf. 9635 1192. Mail: caa@agrinord.dk
Kommunens sagsbehandler:	Anne Marie Henriksen Tlf. 9845 6272. Mail: anmh@frederikshavn.dk
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus Allé 100 9900 Frederikshavn tlf. +45 9845 5000 tf@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Hanne og Jens Erik Madsen har søgt om miljøgodkendelse for ejendommen Knøsvej 9, 9300 Sæby. Der er søgt om nedenstående projekt:

- Udvidelse og ændring af kvægproduktionen fra 60,02 til fremover 211,69 DE.
- Ejendommen har hidtil været godkendt til en produktion på 42 ammekøer, 22 småkalve (st. race, 0-6 mdr.), 22 kvier (st. race, 6-12 mdr.), 20kvier (st. race, 12-28 mdr.), 22 tyrekalve (st. race, 40-220 kg), 22 ungtyre (st. race, 220-440 kg) og 2 avlstyre
- Ejendommen skal fremover drives med 550 tyrekalve (st. race, 40-230 kg), 550 ungtyre (st. race, 230-430 kg), 20 småkalve (st. race, 1-6 mdr.) og 20 kvier (st. race, 6-10 mdr.)
- Alle dyr opstaldes på dybstrøelse
- I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en ny stald på ca. 265 m². Derudover skal et eksisterende maskinhus fremover anvendes til opstaldning af tyrekalve.
- Der skal desuden etableres 3 nye fodersiloer. To af fodersiloerne er hvide med en højde på ca. 7 meter og en diameter på 2,5 meter. Den 3. silo er mørkegrå med en højde på ca. 4,5 meter og en diameter på 2,5 meter.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema ID 95739 første gang den 8. februar 2017.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Knøsvej 9, 9300 Sæby vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Frederikshavn Kommune.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

DEN MAKSIMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 1-2)

AT DER OPNÅS BYGGETILLADELSE TIL DET NYE BYGGERI (STALD 2 PÅ FIGUR 2) OG TIL DE NYE FODERSILOER (VILKÅR 2)

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE I MARKSTAK (VILKÅR 5-6)

¹ Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer.

1.2 OFFENTLIGHED

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 10. april 2017 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne nabohøring.

Udkast til miljøgodkendelse eller orientering herom blev den 10. maj 2017 sendt i partshøring hos ansøger samt sagens øvrige parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 29. maj 2017.

Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne partshøring.

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Knøsvej 9, 9300 Sæby.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. oversigt over husdyrhold, gødningsregnskab med mere).

2.2 TIDLIGERE AFGØRELSE EFTER HUSDYRLOVEN

Der er ikke tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrloven til husdyrbruget:

2.3 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.4 GYLDIGHED, KONTINUITET OG OPHØR

Godkendelsen skal udnyttes senest 2 år efter meddelelsen af denne afgørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

2.5 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra denne godkendelse.

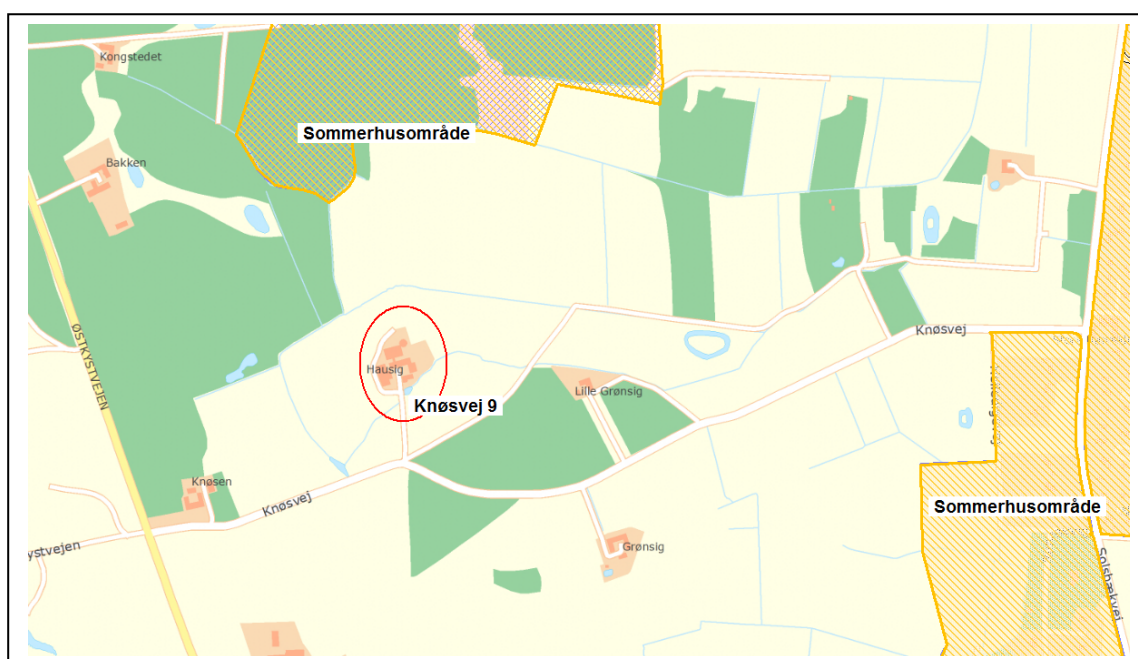
3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste beboelse (landbrugsejendom) ligger ca. 280 meter mod øst. Nærmeste beboelse på ejendom uden landbrugspligt ligger ca. 330 m vest for staldbygningerne. 260 meter nord for ejendommen og 850 meter øst for ejendommen er der områder der i kommuneplanens rammedel er udlagt til sommerhusområder. Der er over 1 km til nærmeste samlede bebyggelse der ligger ved Lyngså syd for ejendommen.

Ejendommens placering i forhold til nærmeste naboer, sommerhusområde m.m. fremgår af figur 1.

Kommunen har vurderet at alle afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden vurderet at det projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

FIGUR 1 PLACERING AF HUSDYRBRUGET

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Ejendommen ligger i et område der er udlagt til flersidig anvendelse samt i lavbundsareal i henhold til Kommuneplan 2015.

Ejendommen ligger ikke i område der er udpeget som særligt værdifuldt landskab, værdifuldt kulturmiljø, økologisk forbindelse eller geologisk beskyttelsesområde. Ejendommen ligger endvidere ikke inden for nær- og fjernbeskyttelseszone for kirker.

Inden for områder udlagt til flersidig anvendelse skal der søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv.

Lavbundsarealer er arealer, der er naturligt våde, hvis der ikke drænes. Kommuneplanen skal udpege lavbundsarealer samt arealer, hvor det er muligt at etablere vådområder. Disse områder kaldes potentielle vådområder og er beliggende indenfor lavbundsarealer. I Frederikshavn Kommune er der ikke krav om vådområdeprojekter, og kommunen har ikke planlagt øvrige vådområdeprojekter. Der er derfor ikke p.t. udpeget potentielle vådområder i kommuneplanen

Det nye byggeri etableres i umiddelbar tilknytning til ejendommens eksisterende produktionsbygninger. Det er kommunens vurdering, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Kommunen har samlet vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige eller rekreative interesser i området og har ikke stillet yderligere vilkår.

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Det ansøgte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af tabel 1. Placeringen af dyreholdet i de enkelte staldafsnit fremgår af figur 2. Alle staldafsnit er med naturlig ventilation og alle dyr opstaldes på dybstrøelse

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en ny stald på ca. 265 m² (staldafsnit 2 på nedenstående figur). Derudover skal et eksisterende maskinhus fremover anvendes til opstaldning af tyrekalve (staldafsnit 4 på nedentående figur).

Stald 4 er indrettet med støbt gulv, men uden afløb. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, skal stalde til dyr have gulve af bestandige materialer og indrettes med et hensigtsmæssigt afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand. Kommunen vurderer, at afløb kan undlades i den pågældende stald med det pågældende dyrehold, hvis staldafsnittet drives i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for etablering af løsdriftstalde uden fast bund til ammekøer, ungdyr m.v. på dybstrøelse (gr.nr. 95.03-01, senest revideret 26.06.2009). Der skal dog ikke indrettes separat ædeplads med fast bund idet staldafsnittet anvendes til opstaldning af kalve i alderen fra 1-6 måneder.

TABEL 1 OVERSIGT OVER DYREHOLD OG STALDTYPER I ANSØGT DRIFT

Produktions- og staldtype	Staldafsnit	Vægt- og aldersgrænser	Antal	Stipladser	DE
Tyrekalve, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 2 (ny)	40-230 kg	102	48	13,19
Tyrekalve, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 4 (ny)	40-230 kg	448	209	57,93
Ungtyre, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 1	230-430 kg	414	145	96,50
Ungtyre, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 3	230-430 kg	136	48	31,70
Småkalve, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 2 (ny)	1-6 mdr	20		5,57
Kvier, tung race Dybstrøelse (hele arealet)	Stald 2 (ny)	6-10 mdr	20		6,80
Dyreenheder i alt		-	-	-	211,69

FIGUR 2 LOKALISERING AF DYREHOLD I STALDE. STALD 2 ER EN NY STALD. STALD 4 ER ET TIDLIGERE MASKINHUS DER ÆNDRES TIL STALDANLÆG

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres 3 nye fodersiloer. To af fodersiloerne er hvide med en højde på ca. 7 meter og en diameter på 2,5 meter. Den 3. silo er mørkegrå med en højde på ca. 4,5 meter og en diameter på 2,5 meter. Dyrene fodres med korn, soya og grovfoder. Foder er ikke anvendt som projektilpasning i ansøgningen og der stilles derfor ikke vilkår i forhold til fodring.

Halm til strøelse opbevares i stak i marken. Ensilage opbevares i markstak. Under forudsætning af, at ensilage opbevares i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler er det kommunens vurderingen at opbevaringen ikke vil medføre risiko for negativ påvirkning til omgivelserne. Kommunen har vurderet at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår.

Der stilles følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.
2. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldindretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.
3. Det er en forudsætning for miljøgodkendelsen, at der meddeles byggetilladelse til det nye byggeri der etableres i forbindelse med udvidelsen. Det drejer sig om de 3 fodersiloer og stald 2 på figur 2.
4. Dyreholdet i stald 4 skal indrettes og drives i overensstemmelse med det af Miljøstyrelsen godkendte Byggeblad for indretning af løsdriftstalde uden fast bund og afløb for ammekøer og undgdyr m.v., idet der dog ikke skal indrettes separat ædeplads med fast bund.

4.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ejendommens energi- og vandforbrug fremgår af tabel 2. Der er ingen opvarmning af staldene der alle er med naturlig ventilation. Der er således ikke energiforbrug til opvarmning eller ventilationsanlæg. Strøm anvendes til kornvalsen og til belysning. Der anvendes dieselolie til traktorer m.v. Ejendommen forsynes vand fra offentlig vandforsyning.

TABEL 2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Art	Forbrug/år
Dieselolie til traktorer m.v.	1.500 l
Elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.	30.000 kWh
Vand til drikkevand og rengøring m.v.	2.000 m ³

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vand- og energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår. Baggrunden for dette er ifølge Miljøstyrelsen, at disse elementer vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Kommunen har ud fra virksomhedens produktion og teknologivalg vurderet at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på reduktion af energi- og ressourceforbruget og at virksomheden dermed lever op til BAT. I forbindelse med kommende revurderinger af virksomheden vil spørgsmålet om anvendelsen af BAT blive et fast punkt. Kommunen vurderer at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til virksomhedens energi- og ressourceforbrug.

4.3 SPILDEVAND, AFFALD OG DØDE DYR

Alt markarbejde udføres af tredjemand. Der er derfor ikke vaskeplads eller påfyldningsplads til marksprøjte på ejendommen. Al gødning håndteres som dybstrøelse der enten afsættes til biogasanlæg eller anbringes i markstak.

Overfladevand i form af tagvand, afledes til faskine øst for anlægget. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse skal det vurderes, om der er tilstrækkelig kapacitet i faskinen til det øgede tagareal.

Al markarbejde udføres af 3.mand og der er derfor ikke opbevaring af kemikalier i relation til markdrift på ejendommen. Veterinært affald afskaffes via dyrlægen. Døde opbevares i henhold til gældende bekendtgørelse på området. Afhentningssted for døde dyr fremgår af figur 3. Erhvervsaffald i form af plast og brændbart materiale opbevares i container der afhentes hver anden uge.

Brugte lysstofrør, batterier og lignende opbevares indendørs og afleveres til den kommunale genbrugsplads. Spildolie, oliefiltre o.lign. medtages af servicemedarbejder i forbindelse med service.

Det er kommunens vurdering, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker på miljømæssig forsvarlig vis. Der henvises generelt til Frederikshavn Kommunes regulativ for erhvervsaffald der kan findes på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk). Det er ligeledes kommunens vurdering at håndtering af spildevand ikke vil give anledning til væsentlige gener.

FIGUR 3 AFHENTNING AF DØDE DYR

4.4 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Der er ikke opbevaring af kemikalier eller gylle på ejendommen. Opbevaring af dieselolie sker i tank i maskinhus (stald 4). Kommunen vurderer, at risikoen for uheld der kan skade det omgivende miljø er begrænset under de beskrevne driftsforhold og finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Det er til enhver tid driftsherrens ansvar at risikoen for uheld forebygges og at bedriftens medarbejdere er orienteret om hvordan de skal forholde sig ved eventuelle uheld.

4.5 PRODUKTION OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

I nedenstående tabel 3 ses en oversigt over produceret husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion.

TABEL 3 PRODUCERET HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	Mængde
Dybstrøelse	20.994	3.112	211,68	2.000 t / 3.400 m ³

En del af dybstrøelsen skal udbringes direkte fra stald til mark i sæsonen, mens den resterende del skal opbevares i markstak. Alternativt skal hele eller dele af den producerede dybstrøelse afsættes til biogasanlæg. I IT-ansøgning (ID 95739) er dette markeret med at 100 % af gødningen opbevares på ejendommen og 65 % (svarende til normalt) af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned.

Opbevaring af dybstrøelse skal ske i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må således opbevares i markstak. Dybstrøelse vurderes således normalt som kompostlignende, hvis det har henligget i en stald i 3-4 måneder.

Markstakke skal overholde afstandskravene jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1 og må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Markstakke skal overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning. Kompost må højst opbevares det samme sted i marken i 12 måneder og markstakke må ikke placeres det samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser over markstakkens placering (markering på kort) samt oplagingsperioden.

Kommunen har samlet vurderet, at opbevaring af den producerede husdyrgødning med nedenstående vilkår lever op til kravet om anvendelse af BAT.

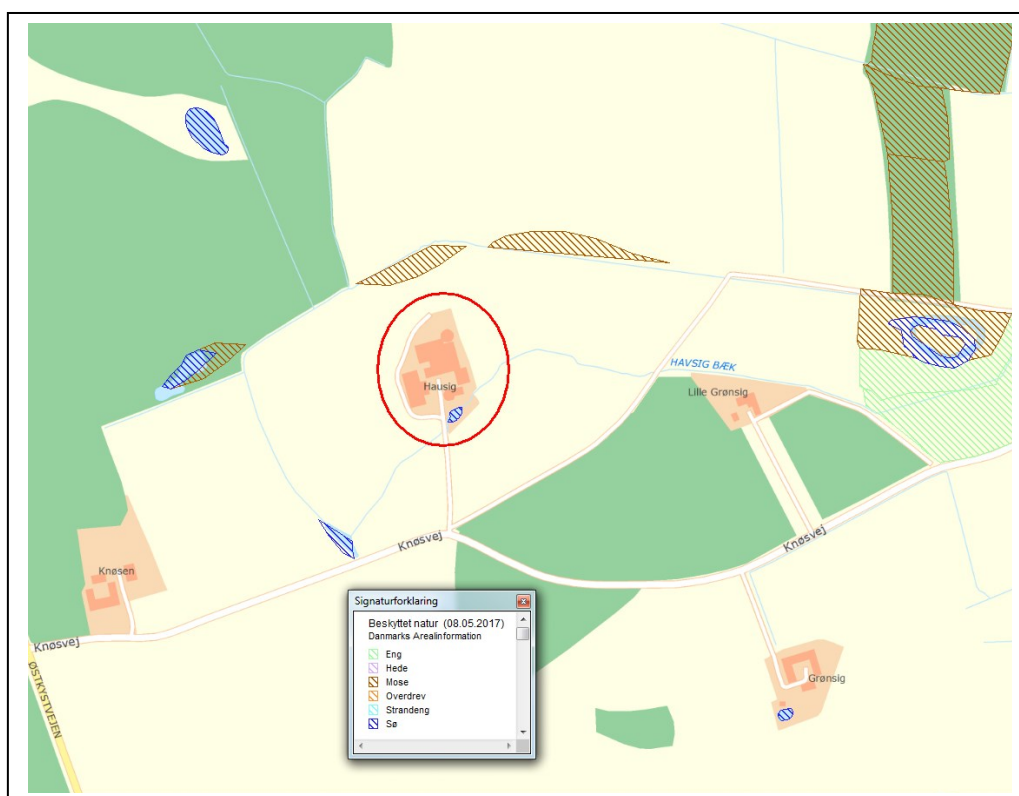
5. Opbevaring af dybstrøelse i markstak skal ske i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler
6. Der skal føres logbog med tilhørende kortbilag, der viser placering af markstakke samt oplagsperiode.

5.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 260 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 1.449 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.189 kg kvælstof pr. år.

Der er et generelt krav i Husdyrbrugsloven om, at der for miljøgodkendelser skal ske en 30 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder som udgangspunkt for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Knøsvej 9 er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldtyper, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har udpeget visse naturarealer og inddelt dem i 3 kategorier, samt angivet nogle beskyttelsesniveauer i forhold til de forskellige kategorier af natur, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

FIGUR 4 BELIGGENHED AF NÆRMESTE §3-NATUR

Figur 4 viser det nærmeste natur der er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3. Lige omkring ejendommen ligger der moser og søer. Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på 10,5 kg N/ha/år.

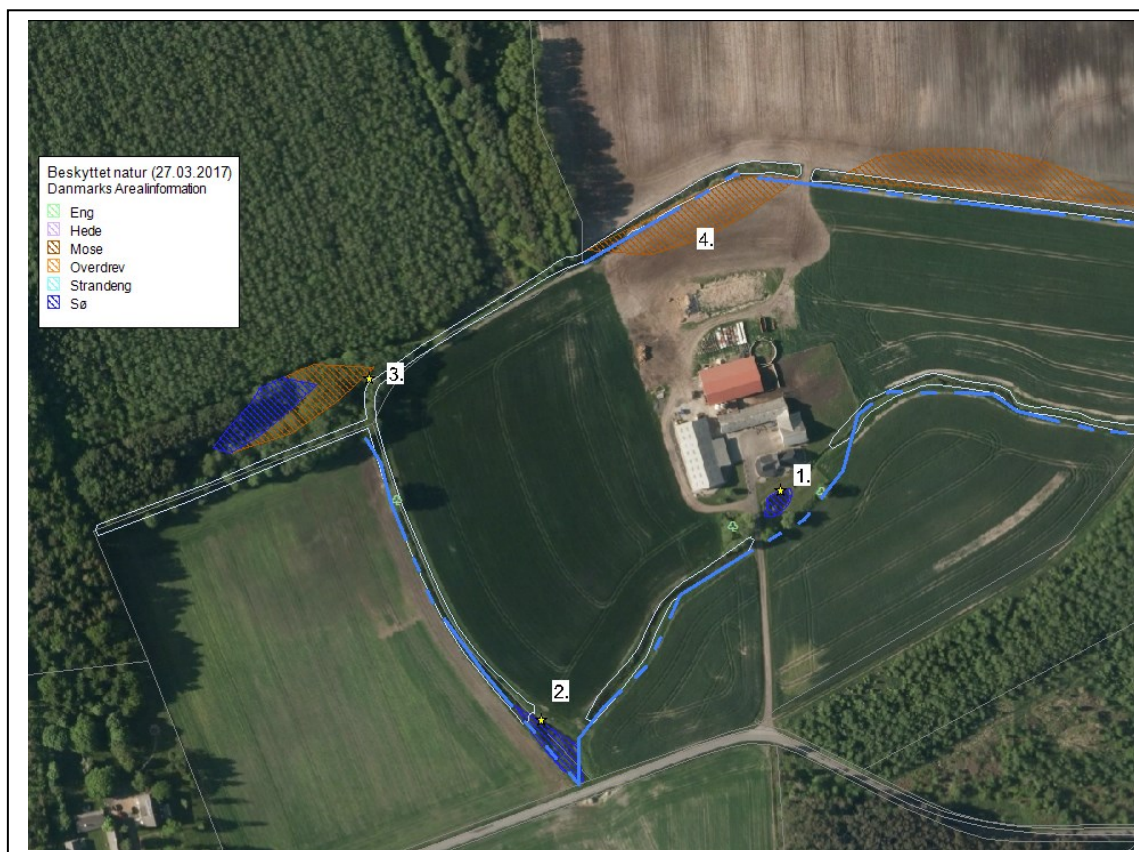
Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner på de nærmeste naturarealer, i de forskellige retninger samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. På den baggrund

er der foretaget en vurdering af hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Og der er foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer.

Ifølge § 11, stk. 3 i bekg. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal beskyttelsesniveauerne i bilag 3 til bekendtgørelsen overholdes. Tabel 4 viser den beregnede ammoniakdeposition til de nærmeste naturarealer. Punkternes placering fremgår af figur 5.

TABEL 4 BEREGNING AF N-DEPOSITION TIL NÆRMESTE NATURAREALER

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet merdep. (kg N/ha/år)	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)
1	§3	sø	13,3	14,6
2	§3	sø	0,9	1,1
3	Kategori 3 el. §3	Mose	1,3	1,6
4	3	mose	2,2	2,7

FIGUR 5 PLACERING AF PUNKTER TIL N-DEPOSITION

Den maksimalt tilladte total ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Søerne i pkt. 1 og 2 er besigtiget og er **ikke** kategori 2-natur.

Mosen i pkt. 3 ligger tæt på ejendommen. Mosen er skovdækket og ligger desuden tæt på ejendommen, hvilket betyder at den er ammoniakbelastet. Ud fra det vurderes mosen ikke at kunne være en højmose.

Den mose, der er registreret i pkt. 4 er blevet omlagt. Kommunen kører en selvstændig sag på dette, sideløbende med miljøgodkendelsen. Som følge af den betydelige ammoniakdeposition mosen modtager fra ejendommen, vurderer Frederikshavn Kommune at mosen ikke har været en højmose.

Ammonialfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 og 2, er kategori 3 natur. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen foretage en konkret vurdering af om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er > 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition < 1,0 kg N/ha/år.

Moserne i pkt. 3 og 4 er kategori 3-natur. Mosen i pkt. 3 vil ved en udvidelse modtage 1,3 kg N/ha/år i merbelastning og mosen i pkt. 4 vil modtage 2,2 kg N/ha/år.

Moser har tålegrænseinterval i spændet fra 5 – 25 kg N/ha/år. Mosen i pkt. 4 er pløjet op, så vi kan af gode grunde ikke afgøre hvilken type mose vi har at gøre med. I intervallet 5 – 15 kg N/ha/år ligger de meget kvælstoffølsomme moser som; højmoser, hængesæk og tørvelavninger. Det er dog helt usandsynligt, at der har ligget så kvælstoffølsomme moser så tæt på en ejendom.

De middelskvælstoffølsomme moser som fattigkær og hedemoser har et tålegrænseinterval på 10 – 20 kg N/ha/år. Det er også temmelig usandsynligt, at det har været denne type moser, der ligger tæt på ejendommen. Antager vi imidlertid, at moserne i pkt. 3 og 4 hører til denne type, vil moser af denne type med en høj naturkvalitet have et tålegrænseinterval på 10 – 12,5 kg N/ha/år, ved middel naturkvalitet har de på 12,5 – 17,5 kg N/ha/år, dårlig naturkvalitet i intervallet 17,5 – 20 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastning lagt sammen med en merbelastning på henholdsvis 1,3 og 2,2 kg N/ha/år giver en kvælstofbelastning på henholdsvis 11,8 og 12,7 kg N/ha/år. Har moserne været af typen fattigkær eller hedemose har de ikke været af høj kvalitet så tæt på ejendommen, har moserne haft middel eller dårlig naturkvalitet vil den samlede belastning ligge indenfor intervallet og det vil dermed ikke betyde en tilstandsændring af moserne.

Moser der ligger så tæt på en ejendom har med alt overvejende sandsynlighed været af typen kalkrige moser, der har et tålegrænseinterval på 15 – 25 kg N/ha/år. Den beregnede merbelastning vil i dette område ikke komme til at overskride den nedre ende af tålegrænseintervallet og vil derfor heller ikke føre til en ændring af tilstanden på naturarealet.

Øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3 (enge, øvrige søer og strandenge)

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på < 1 kg N/ha. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at §3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på < 1 kg N/ha/år til naturarealer.

Søerne i pkt. 1 og 2 er omfattet af §3.

Søen i pkt. 1 modtager en merdeposition på 13,3 kg N/ha/år. Søen i pkt. 1 er besigtiget. Søen er vurderet til at være næringsstofbelastet og i dårlig tilstand. Der findes ingen undervandsvegetation i søen. Derimod er der en del trådalger og andemad i søen. Ejer fjerner trådalgerne manuelt, når opblomstringen bliver for stor.

Tålegrænsen for søer med en habitatnaturtype er på 5 – 10 kg N/ha. En stor del af de danske søer hører imidlertid til den næringsbelastede slags, der ikke er kvælstofbegrænsede, for denne type af søer vil en yderligere kvælstofdeposition ikke have nogen betydning for søens tilstand.

Søen hører til den næringsbelastede type. På det grundlag vurderer kommunen, at en øget ammoniakdeposition til søen ikke vil medføre en tilstandsændring og dermed overholdes §3 i Naturbeskyttelsesloven.

Søen i pkt. 2 modtager en merdeposition på < 1 kg N/ha/år og udvidelsen vil derfor ikke betyde en tilstandsændring.

Natura 2000 områder og bilag IV-arter

Det nærmeste Natura 2000-område er "Solsbæk, område nr. 11". Området ligger omkring 1,5 km nord-øst for anlægget. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune, at belastningen fra stald og lager ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i det internationale beskyttelsesområde.

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Strandtudse, Odder, Dværgflagermus, Sydfalgermus, Brunflagermus, Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Projektet er ligeledes vurderet at have en neutral effekt på fredninger i området. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 1.459 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldtyper, staldteknologi, afgrænsningsstrategi, m.m. Der stilles vilkår i forhold til de relevante faktorer i denne afgørelse.

5.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 95739, version 5) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se tabel 7. Her ses også de målte afstande til den nærmeste områdetype. Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på ejendommen (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

TABEL 5 LUGTGENEAFSTANDE

Områdetype (Beregningsmodel)	Ukorrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone / Sommerhusområde (FMK)	203 m	289 m
Samlet bebyggelse (FMK)	114 m	>1.000 m
Enkelt bolig (FMK)	64 m	364 m

Som det fremgår af ovenstående tabel overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

7. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
8. Ejendommen skal på kommunens forlangende sørge for, at der bliver lavet lugtmålinger og/eller beregninger til vurdering af gener. Udgifterne til måling, beregning og afrapportering afholdes af ejendommen.

5.3 FLUER OG SKADEDYR

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra rotter, som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det forudsættes, at der holdes god staldhygiejne på ejendommen og at fluegener forebygges effektivt på denne måde. Det bemærkes at der ikke tidligere har været klager fra omboende over fluegener.

5.4 TRANSPORT

Det forventede antal transporter i relation til husdyrproduktionen fremgår af tabel 6. Der er transporter i forbindelse med indkøb af foder og småkalve samt i forbindelse med levering af slagtekalve til slagteri. Der vil desuden være transporter i forbindelse med udkørsel/levering af dybstrøelse og i forbindelse med levering af halm. Derudover vil der være transporter i forbindelse med afhentning af døde dyr, dieselolie og tilsvarende

Transporter med foder og dyr vil være jævnt fordelt over hele året, mens transporter med halm og til dels dybstrøelse vil være sæsonafhængig.

Hvis al dybstrøelsen skal udbringes direkte til marken, vil det ske med en 12-tons vogn og resultere i ca. 160 transporter årligt. Det overvejes i stedet at levere dybstrøelsen helt eller delvis til biogasanlæg. Hvis al dybstrøelsen leveres til biogasanlæg bliver der tale om ca. 80 transporter årligt.

TABEL 6 ANTAL TRANSPORTER FØR OG EFTER ÆNDRINGEN

Type	Antal transporter efter udvidelse
Småkalve til ejd	50
Dyr til slagteri	50
Dybstrøelse til mark og/eller biogas	80-160
Indkøbt foder	50
Halm	50

I forhold til husdyrloven skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der endvidere stilles vilkår om hvilke veje der benyttes ved til - eller frakørsel. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er generel praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde og beboere af ejendomme i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Det er kommunens vurdering, at ejendommens til- og frakørselsvej ikke vil give anledning til gener for de omkringboende og der stilles ikke vilkår i forhold til dette.

5.5 STØJ, STØV OG LYS

Kilder til støv kan være håndtering af foder og halm samt i forbindelse med transporter på, til og fra ejendommen. Støj kan komme fra foderanlæg (valse), daglig brug af traktor, indblæsning af foder samt generelt fra transporter. Der er lys i staldene i forbindelse med arbejde i stalden.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støj, støv og lys som derfor skal reguleres efter husdyrbrugslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Ud fra en vurdering af de konkrete forhold på ejendommen samt afstanden fra anlægget til nærmeste naboer, har Frederikshavn Kommune vurderet, at støj, støv eller lys fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til dette.

Gennem Husdyrbrugsloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT (bedst tilgængelig teknologi). BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation hertil.

Med baggrund i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier kan der beregnes et niveau for kvælstofemissionen fra ejendommen, som bør være opnåelig ved anvendelse af BAT. I beregningen af BAT skelnes der bl.a. mellem dyr opstaldet på rene gyllesystemer og dyrehold uden for rene gyllesystemer. Ligeledes skelnes der mellem nye stalde og eksisterende stalde. BAT-niveauet for N-emission er i IT-ansøgning Kommunen beregner dette BAT-niveau til: 1442,45 kg N/år, jf. nedenstående tabel 7.

TABEL 7 BEREGNING AF BAT-NIVEAU

Staldanlæg	Antal dyr, alder og staldsystem	Samlet emission (kg N/år)
Stald 1 (ekst.)	414 ungtyre (230-430 kg), dybstrøelse	654,18
Stald 2 (ny)	20 kvieopdræt 6-10 mdr.), dybstrøelse	44,95
Stald 2 (ny)	20 kviekalve (1-6 mdr), dybstrøelse	38,96
Stald 2 (ny)	102 tyrekalve 840-230 kg), dybstrøelse	90,77
Stald 3 (ekst)	136 ungtyre 230-430 kg), dybstrøelse	214,9
Stald 4 (ny)	448 tyrekalve (40-230 kg), dybstrøelse	398,69
I alt	-	1.442,45

Den ansøgte produktion medfører en ammoniakemission på 1.448,76 kg N/ha/år. På nær 6,31 kg overholdes det beregnede BAT-emissionskrav således. Det er kommunens vurdering at der ikke umiddelbart er tiltag der kan reducere ammoniakemissionen yderligere og at en overskridelse på 6,3 kg er af bagatelagtig karakter.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. I forhold til management har ansøger oplyst, at der produceres kalve efter konceptet "Dansk kalv" der udstikker rammerne for kalveproduktionen. Der er lavet pasningsaftale for arealerne, således at ansøger alene skal passe dyreholdet. Bedriften skal udarbejde lovpligtigt gødningsregnskab og føre logbog der viser placering af markstakke.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødskning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

